

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

ՀԱՅԵՐԱՐԱՅ ԳՐԱՅԻՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

“ԱՅՍ ԵՍ ԶԵՂԻ ՄԵՃ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԵՒԵՏԻՍ ԿՈՒՏԱՄ” ԴՈՒԿ. Բ. 10:

ՀԱՏՈՐ 11:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՕԼԻՍ:

ՅՈՒՆԻՈՒՆ 27, 1858:

ԹԻՒ 81:

ԲՈՎԱՆԴԱԳՈՒԹԻՒՆ

“Գաղափար առնուած” — Սոսի մը. Տոն չենողը — Վրիստոսի մը մասը — Տղայոց համար — Երջանիկ աղայ — Մասին ու Վարդգիսի Սիսիստոսի մը — Սրտական լուրեր — Դամբարձութիւն — Լուրդա — Վարդաբան լուրեր — Լուր լուրեր — Վրեւորական — Երկարի գիրքեր — Կանոնադրում:

“ԳՆՈՎ ԺԱՄՈՒ ԱՌԵՆՈՒԱԾ”

Իսոր Վրիստոսիաները կը խոստովանին թէ իրենք սուղ գնով ծախու առնուած են՝ Վրիստոսի պատուական արիւնովը: Ընդունելով, անոնք իրենք ծախու առնողին ստացուածքն են, անոնք անոր կը վերաբերին:

Իրենց զգայարանքը անոր կը վերաբերին, ու անոր առաջնորդութեանը համեմատ գործածուելու են: Օգայարանքը հոգիին գործարանները ըլլալու գիտաւորութիւնով գործած են, չէ թէ մեղանշական զուարճութեան պաշտօնեաները ըլլալու: Ընդ կրնան փոխուիլ ու Ստանային առաջնորդութեանը համեմատ գործածուիլ, բայց աստեան գործածութիւնը գործութիւն է. Վրիստոսի ստացուածքը իրմէն առնել է:

Իրենց իմացականութիւնը Վրիստոսի կը վերաբերին: Կրնայ մէկը լընել թէ, իմ միտքս իմն է, ու ես անիկայ ուղղակի պէս պիտի գործածեմ: Ընտանի չէ, միտքը քուզի չէ, անիկայ գնով ծախու առնուած է. միայն անիկայ ծախու առնողը իրաւունք ունի անոր ինտոր գործածութիւնը ըսելու: Իսոր իրաւունքը չունին անիկայ գէշ կերպով գործածել. դուն իրաւունք չունի անիկայ ճշմարտութեան տեղը մտորութեան օգնութիւն ընելու գործածել. դուն իրաւունք չունի անիկայ անօրէնութիւն ներկայ համար գործածել. դուն իրաւունք չունի անիկայ Ստանային գործը ընելու համար գործածել: Ընտանի չէ, ճշմարտութեան հասկնալու, բարեարութեան կերպեր գտնել ու կատարելու համար ըստեղծուեցաւ:

Իրենց փափաքները Վրիստոսի կը վերաբերին. աս ալ ծախու առնուածին մէջը պարունակուած է: Ուստի անիկայ իր Տիրոջ տրուելու է, ու անոր կամքին պէս գործածուելու է. անիկայ երկրաւոր առաքելային տրուելու չէ. վերի բաներու վրայ գործելու է: Ընտանի սէրը որ ծախու առնողին գիտին վճարքը ընելու տարաւ, պէտք էր անոնք ալ ատ սիրոյն հեղինակին վրայ հաստատէր: Զենք կրնար մեր ամէն հաւանած բաներն սիրել. չենք կրնար փրկել չեն ատած բանը սիրել: Սիր փափաքները ինք ծախու առած է, ուստի ե իրենին հետ կատարեալ համաձայն ըլլալու է:

Վրեւոր ասիկայ կարգադրող գնով ծախու առնուած է: Վրեւոր Վրիստոս չէ թէ միայն բոլոր իր ունեցածին, հապա նաւ բոլոր իր կազմութեան ալ Տէրը ըլլալը կը ճանչնայ: Իսոր չէ բերնով խոստովանել թէ մենք Վրիստոսի ստացուածքն ենք, բայց զփուր է անիկայ գործը խոստովանելը: Ուստի կը խոստովանին թէ իրենք իրենց ստացուածքն իրեն տնտեսներն են, ու անիկայ Վրիստոսի կամքին պէս գործածելու ջանք կ'ընեն: Կարելի է որ անոնք հոգ չեն տանիր իրենց միտքերուն վրայ ալ ասանկ տնտեսութիւն մը բա-

նեցընելու: Ընտանի իրենց ստացուածքը չեն փճացընել, ինչու որ անիկայ Վրիստոսի պէմ մեղանշել պիտի ըլլայ. բայց առանց մտմտալու թող կու տան որ իրենց մտաւոր կարողութիւնները փճանալու երթան: Վրիստոսի առջնորդութեանը անհիշատակ արտօնական է: Ընտանի առեւի զգուշութիւնով կը գիտէ մեր փափաքները ինտոր մատակարարելու, քանի թէ մեր ունեցած ստակը ինտոր մատակարարելու:

Ուրեմն զգուշ ըլլանք մեր կազմութեան վրայ Վրիստոսի իրաւունք ունենալը ճանչնալու. ինտոր որ անք մեր ունեցածին վրայ ալ: Թող մեր միտքն ու սրտին կարողութիւնները Վրիստոսի համար մշակուին. թող անոնք միշտ անոր կամքին համաձայն գործածուին: Ընտանի զգայարանքը իրեն մտքին գործարանները իրենց յատուկ տեղը պիտի բռնեն. ան տեսնել իմացական կարողութիւնները միայն ճշմարտութիւնը պիտի խորհին, ու ան ատեն ան փափաքները վերի բաներուն վրայ պիտի գրուին:

ԱՌԱՎ ՄԸ

ՏՈՒՆ ՀԻՆՈՂԸ

Հարուստ ու առատածնուն մարդուն մէկը խել մը մարդիկներու առաջարկից որ աղուոր գետիններ ապ իրենց ձրի, որոնց վրայ ալ մէկը կարնան իրենց հանգիստ ըլլալու տուններ շինել, ու ոչնչապէս ամէն մէկը իրենց յատկացիւ տուններ ունենալ:

Կաւ ան մարդոցը զփուրութիւնները վերցընելու համար, որոնք գանգատ կ'ընէին թէ շատ աղքատ ըլլալու համար աս առաջարկութեան օգուտ մը չէն կրնար քաղել. աս ալ աւելցուց թէ տուններին շինելու ու մէջը կարգարկելու համար բոլոր կարօտ ըլլալու բաներն ին տայ:

Ուստի ուրախութեամբ ընդունեցին աս մարդասէր շնորհքը, ու ասանկով ապահով ու իրենց հանգիստ ընելու տուններ ունեցան: Ուստի ալ աս շնորհքը մերժեցին:

Ընտանի իրենց զգայարան սիրտ մէկը կար, որ ըսաւ թէ ինքը տուն ունենալու համար՝ բնաւ չուզեր որ մէկու մը ողորմութեանը շնորհապարտ մնայ: Ու թէ որ իր ջանքերով չէր նար տուն ձարել, առանց տունի թող մնայ: Ինք, ուրիշին իմաստութիւնը բանի տեղ չէր դնել, իմաստութիւն ալ որ ըսեա, ինք էր, անոր վրայ խօսք ընել չէր վերցընել, կատարեալապէս վտահ էր անոր:

Ընտանի քով լինէին երեսը հաստը սառ կապեց, ուստի աս մարդը ինքնին մտմտաց թէ՝ “Ե՛ս հոս տուն չինլու աղուոր գետին մը կայ, ինչու աւտոր վրայ չ'ընեմ. ան տեղը մէկուն ալ չէ, կամ թէ գոնէ ուրիշներուն չափ ես ալ իրաւունք ունիմ ան տեղին վրայ: Կրնամ ասոր վրայ տուն մը շինել առանց ան ունեւոր ստացուածքին տիրոջը պարտականութեան տակ ըլլալու”:

Ընտանի անիկա մարդը սկսեց շինելու պատրաստութիւն տեսնալ: Ընտանի ժողովք, ու շուտով մը պատերը վեր ելաւ:

Հատերը իմացուցին անոր իրեն ըրած անիկաութիւնը, ստիպեցին զինքը որ ընդունի ան առաջարկուած

մարդասէր շնորհքը, բայց անոր իր անձին վրայ գրած վտահութիւնն ու իր հպարտութիւնը մէկ փաստ մը աւանջ չէր կախեր: Տունը գրեթէ ընդունեցաւ էր, իր խորհուրդին նայելով, ու մէջը մտնելու բաւական սեպիւղ կրուեցաւ հոն: Ինքը գրեթէ միշտ ծաղր ընելու վրայ էր իր խոհեմ գրացիները, որոնք իրենց զուարճալի ընտանաւորներուն համար մարդասէր տիրոջը երախտապարտ ըլլալին խոստովանելու պատրաստ էին:

Բայց նայեա շուտ մը գարունն եկաւ, որ ատեն սառեքը յանկարծ կը քակուէն ու հեղեղներ կ'ընեն. սառը կտրտեցաւ, տունը վար եկաւ, ու մէջը եղջերներ փլածներուն տակը թաղելով՝ լինէին տակը ընկղմեց, որ ատեն թշուառ մարդը ապտակու համար բարեբար գրացիներուն ըրած բոլոր ջանքերը պարապը գացին: Ընտանի իր հպարտութեանն ու յիմարութեան մէջը կորսուեցաւ գնաց: Եղաւ նախկին փոփոխութիւնը որ իր աւելի խոնարհ գրացիներուն տունները անոյժ հոտով ու գեղեցկութիւնով զարդարեց իրենին յանկարծական կործանումը բաւ:

Բարեբար Ստացուածքին Տէրը Ընտունը կը նշանակէ, որ Ընտանի ամէն զաւկներուն յաւիտեական բնակութեան համար “Տիրութիւն հաստատուած” ապահով շինուածք մը շնորհել կ'առաջարկէ:

Ընտանի շնորհքը ընդունողները (ստունձոյ որդիները կը նշանակէ, որոնք Վրիստոսի ճշմարտութիւնը վրայ տուններին շինեցին):

Ընտանի մարդը կը նշանակէ մեր ընկեր արարածներուն ան մեծ մասը՝ որոնք Վրիստոսի ճշմարտութեանը հաստատուելով, (ստունձոյ արդարութեանը ճշմարտութեանը):

Իր անձին արդարութեանը ապաւինող Վրիստոսը մերժող մեղաւորին յիմարութիւնը, իր տունը ստիպ վրայ շինող ու հոն ապահով ու մնայուն բնակութիւն մը ունենալ յուսացող մարդուն յիմարութեանը շատ աւելի մեծ է:

ԳՐԻՍՏՈՆԵՒ ՄԸ ՄԱՀԸ

Վրիստոսի մը մահը. Ինչ քաղցր մտածութիւն մըն է: Ընտանի անոյժ ու հաճոյական մտածութիւն մըն է, որ մեր միտքերը կը բերէ ան օրինաւոր դուրսէն թէ անմահ հոգի մը երկինքէն մէջ փառաց աշխարհին պայծառ ու երջանիկ հոգիներուն հետ խոնարհուելու համար աս կաւեղէն անցաւոր բնակարանը ձգել է: Ինչ ան որ այսչափ երկան ատեն չար աշխարհի մը հոգիներն ու փորձութիւններուն գէմը բաւ, ամբարիշտ մարդոց քամահարներուն հանգարտութեամբ համաբերեց, ու մեղաւորը իր մեղք գործելու ընդացքին մէջ սիրով յանդիմանեց ու անոր երկինքի ճամբան ցուցուց, ասանկ մէկու մը վրայով մտածութիւն ընելը արդարեւ երջանիկութիւն է:

Ընտանի անոյժ մըն է ասանկ մէկու մը մահուան անկողինը: Հատ անգամ ծնունդի Վրիստոսի քով գտնուած ենք, անոր իր անկողինին վրայ պառկած ատենը, որ ատեն միտքարութեան իր վերջին բառերը կը զրուցէ իր կենակցին, ու առատորէն աղէկ խրատներ կը բաժնէ իր զաւկներուն, ու որ ա-

տեն իր Ընտանի բարութիւնը պատմած ու իր աս կենսաբիւ ճամբորդութեան մէջը անոր իրեն ցուցուցած զարմանալի մարդասիրութիւնը ստորադրած ատենը կը տեսնենք երջանիկութեան ան խնդումը որ իր գեղնած գէմը կը պատէ, մեր մտածութիւնները ինտոր գէպի վրայ կը վերցընենք լուիկ փառաբանութիւն ընելով որ Ընտունձոյ հոգին կրնայ ասանկ հանգիստ մարդու վրայ իր մահուան ժամերուն մէջը՝ որ անոր ցաւի անկողինը վարդերու անկողինի գործընէ ու անոր հոգին զուարճութիւնով լցընէ, աս անկողին-թիւն ունենալով թէ կաւեղէն ժամանակաւոր բնակարանը շուտով ձգելու կը մօտենայ: Ընտանի հոգին երկինքի վրայ կը վերցընէ ու երկնային երկիրը կը պարտցընէ, ու որ տրտմութիւն հոգ ունեցողութիւն գիտցուած չեն: “Կաւեղէն նա բարի մարդուն. ան իր վերջին հիւանդութեան մէջն է, մահուան ձեռքը անոր թաղութիւն վրայ է, երկինքին գոլները անիկայ ընդունելու համար բացուած են. ու սղաւոր ազգականները արցունքներ կը թափեն անանկ մէկը կորսնցընելուն համար՝ որն որ յարգել սորվել էին, ու որն որ իր Վրիստոսեան կան ընտանի-թիւնը համար կը սիրէին: Բոլորը կը քաղցընէ, բայց ճար մը չեղաւ, մեռնի պիտի: Ինք պիտի իր վերջին, բայց անոր վրայ հոգարար, սիրտէն հառաչանք չգար, ամէն բան հանգարտ ու խաղաղ է: Ինչպէս շուտ զփուրութեան թիւնով կ'առնէ կու տայ, ու վերջին ցաւերը կը քաղէ, ուրիշ բան չէր երկինքի վրայ՝ միայն Վրիստոսեան կան նազանգութեան ճիւղերնս մը, ուրիշ բան չէր իր պաւլոսներուն վրայ, բայց միայն գոհութիւն իր Գրեկին: Գրեկին վրայով վախ մը չպատեր իր միտքը, հապա երկինքի քաղցր ապահովութիւնով ինքը պատրաստ է ձգել երկուն՝ որ ատեն որ հեղաշաղկ անիկայ առնել տանելու ըլլայ: Հոս է իր սիրելի կնիկը, որուն հետ այնքան տարիներ անցուցեր է երջանիկութեամբ, երկունք ալ Ընտունձոյ վախով ու սիրով ապրել են: Ընտանի անոր կը դարձնէ՝ ուր որ անիկայ լալով կայներ է անոր վերջին խօսքերը լսելու, ու ճակատէն մահուան քրտինքը սրբելու: Ինտոր փափուկ խօսքեր կ'ընէ, ինտոր սուրբ բառեր կը գործածէ, երբ որ կ'ստիպէ անոր որ իրենց մէկ տեղ կենսաբերին անցուցած հաւատքին մէջը շարունակէ, ու ինտոր հանգարտ ու անոյժ կու գան իր վերջին խօսքերը անոր անանկին, անոր՝ հեղաշաղկի մը ձայնի պէս կու գան: Ու որ ատեն իր սիրալիւր աչքը կը դարձնէ ան տղոցը վրայ, որոնք որ Ընտունձոյ սիրով մեծցուցեր ու անոնց՝ որ ինքը կը սիրէ զուարթել, ինտոր ուրախ է իր սիրտը խորհելով թէ իր պարտքը կատարել է, անոնք Ընտունձոյ վախին մէջը կը թերէ: Ինչ արդեօք Վրիստոսեան ընտանիք մը աս տեսարանը պիտի մոռնայ, բնաւ: Երբ որ տարիներէն ետքը փորձիչը չարութեան համար անոնք պաշարէ, աս ալ խարհէաբաժնուած ծնողքի մը ան մահուան անկողինի տեսարանին մտածութիւնը վերջին աստիճան պիտի արթննայ անոնց միտքերուն մէջը, ու անոնք կործանիչ չեն ձեռքերէն պիտի խել: Ընտանի կը մեռնի Վրիստոսեան, հանգարտ ու խաղաղ կը թաղուի իր Գրեկին գիրքը, ոչ ուրիշ բանով մը՝ այլ երջանիկութիւն իրեն բաժնի ունենալով:

အမည် (အဘဏ္ဍာနာမ) :

(C₂H₅)₂NH + HCl → C₂H₅NH₂⁺ + Cl⁻

Իտլոր աս յարմարութիւններուն և
գիւրութիւններուն հատուցման գի-
ներն ալ շատ չափաւոր են . օրինակի
համար՝ Փարիզէն Վէրսէյլ որ քսան
միոն է հեռաւորութիւնը, առաջին
կարգի կառքերուն դինը՝ որոնք ծան-
րագին նիւթերէ շինուած շատ քնքուշ և
հանգիստ նստարաններ ունին, մէկ ու

ՆԱԽՏՏԻՆ. Կայսրը վերջապես մայ-
աքաղաքին ժողովուրդին փափաքնե-
լ լինուց, որոնք նեղ սամանի
վեջ պարագրուած ըլլալով, ծանր
անբերելի վարձքի (սկս) տակ կը
ծէէին: Վեհ. Կայսրը ինքնագիր նա-
սկ մը ուղղեց՝ ինքրին Գործոց Պաշ-
տնային՝ հրամայելով որ ներքին
սղաքին պարիսպն ու ամրութիւններն

— Հրամաններ խրկուեցաւ Հա-
աւային կողմի Դաշնակցութեան
աշտոնականներուն որ Ֆիլիպուսթըր
ջըրթին ազատութեանը համար օգ-
ու թեան հասնելու գացող բոլոր նա-
ւերը արգելեն . ու նաև ֆաշն շոգե-
աւը բռնեն որուն մէջ Վճըրը կը
սնուէր : — Շէյմսթաուն ֆրկաթին
բէյթաուն երթալու հրաման եղաւ :
— Սարարտը պաշտօնէ պիտի հանուէր
լիշալ Վճըրին ջամաք ելլելուն
նշտուութիւն ընելուն համար :

Ի ՏԳԱՐԱՆԻ Ա. Գ. ՉԸԲՉԻԼԻ